

Približati se uspešnemu podjetju v tujini

Ob predstavitvi ugotovitev, kje so naše rezerve in možnosti

Pred kratkim smo bili priča ugotovitvam o naših možnostih za izboljšanje poslovanja Alpine. Predlog sta pripravila svetovalec pri Evropski banki za obnovo in razvoj (EBRD) Anthony Clothier iz Anglije in Tomaž Košir, naš nekdanji direktor, sodelavec Nove Ljubljanske banke. Antony Clothier je bil dolga leta uspešen direktor, zadnja leta pa je svetovalec mnogih podjetij v centralni Evropi.

V zadnjem obdobju je bil večkrat na daljših obiskih v Alpini in si podrobneje ogledal naše poslovanje, od nabave, tehnološke priprave proizvodnje, do vseh ostalih poslovnih funkcij.

Predstavitve osnovnih ugotovitev je bila namenjena tako predstavnikom Evropske banke za razvoj (EBRD), Phare, vodstvenemu timu Alpine, udeležil pa se jo je tudi predsednik nadzornega sveta.

Ugotovitve in nasveti bodo vključeni v dolgoročni plan razvoja podjetja za obdobje od 5 do 7 let. Osnovni namen je bil namreč dvojen:

Nakazati Alpini kje in na katerih področjih lahko izboljšuje poslovanje in doseže boljše poslovne rezultate

Na drugi strani pa EBRD kot potencialni kandidat za odobritev dolgoročnega kredita oz. kapitalskega vlagatelja mora vedeti, če bomo sposobni v pogodbenem roku odplačati kredite oz. doseči normalen donos na vložena sredstva v Alpino.

Z EBRD se namreč razgovori nadaljujejo, saj so njihove dosedanje ugotovitve in ocene pozitivne. Če bodo dogovori tekli po načrtih, naj bi odločitev o sodelovanju sprejeli v začetku julija.

Vrnimo se sedaj k osnovnim ugotovitvam, ki smo jih slišali na predstavitvi:

- treba bo bolje organizirati prevzem usnja, tako po količini kot po kakovosti
- organizirati bo treba sodoben sistem sekanja in kontrole le-tega
- modernizacija sekanja bo morala zajeti tudi umetne materiale, pri čemer bo potrebna investicija (avtomat za sekanje)

(nadaljevanje na 2. strani)

Pogum kot dejavnik uspešnosti

Uspešen je lahko le tisti, ki nosi v sebi optimizem, pravijo. Optimizem zato, ker je treba v poslovnem svetu neprestano tvegati, se soočiti z nevarnostmi, a tudi z upanjem.

Toda to tveganje ne sme biti skakanje na glavo, če ne vemo, če je v bazenu sploh dovolj vode. Tu se poslovni pogum, ki temelji na preštudiranih možnostih, razlikuje od drznih potez, ko si drzemo skočiti celo "na mokro cunjo".

Kaj lahko rečemo za nas tu v Alpini?

Pravzaprav smo še kar uspešni. Tako nas ocenjujejo drugi; tako kaže, če se primerjamo n. pr. drugima dvema gigantom čevljarske stroke v Sloveniji. Po drugi strani pa pomislimo, da nam je spodrsnilo marsikje, kjer smo največ upali. Se je to zgodilo zaradi "višje sile", ali pa morda zato, ker naše nastopanje ni bilo dovolj načrtno in dosledno. Ali podprto z dovolj informacijami, da ne rečem znanja?

Pa to je za nami; pred nami so novi izzivi. Na eni strani brezmejni svetovni trg, na drugi omejene možnosti. So te omejene možnosti zgolj politične ali odvisno od položaja naše države v svetu?

Kaj pa, če smo v svojih prizadevanjih enkrat trmasto vztrajali na ustaljenih poteh, ko bi morali pomisliti za nove, pogumne, a strokovno podkovane ukrepe, ubiranje novih poti? Ali pa smo se česa lotili prehitro? Kdo bi vedel, kaj je najbolj prav!

Znanje, doslednost, strokovnost, poslovnost, kakovost, promocija, pogum, z malo sreče, pa bo morda že šlo.

Na papirju je seveda lažje. Toda tudi izgovarjati se je lahko, da papir vse prenese.

Na vsak način pa ne bo uspeha, če bosta prevladovala obup ali trma.

Nejko Podobnik

Vodilni delavci, predstavniki EBRD in Phare so se seznanili z našimi možnostmi razvoja

Približati se...

(nadaljevanje s 1. strani)

– nadaljevati s proizvodnjo pri kooperantih, pri čemer bi zadržali domače zmogljivosti (kapacitete) in razširjati kooperacijo, kjer je delo cenejše.

– izboljšati bo treba organizacijo dela, učinkovitost (produktivnost dela) tako v šivalnicah, montaži in finišu

– širjenje prodaje s povečanjem tržnega deleža na domačem tržišču, ob hkratnem obnavljanju prodajaln, saj je analiza pokazala, da to prinaša povečanje iztržka od 5 do 15 %

– izobraževati prodajno osebje (od psihologije trženja, komuniciranja s kupci, promocije oz. aranžiranja izložb) – ob pomoči ustreznih strokovnjakov

– napraviti bo treba večjo selekcijo znotraj posameznih vrst obutve, ki bodo prinašali in pocenili proizvodnjo

– prodajo na drobno razširjati tudi v drugih državah

– zmanjšati bo treba obratni kapital v vseh vrstah zalog

– zmanjšati bo treba število zaposlenih v režiji

S sprejemom srednjeročnega plana, kjer bodo vse te stvari zajete, se bomo seveda tudi obvezali za uresničitev letnega. Predstavniki EBRD bodo v času izvajanja zastavljene cilje in naloge spremljali (kontrolirali) večkrat letno in to na vseh področjih.

Prav tem naj bi za zgled vzeli primerljivo podjetje v tujini in se poskušali približati njegovemu delovanju (benchmarking).

Franci Mlinar

ISO standardi predurmi

Kot nam je znano, v našem podjetju že dlje časa tečejo priprave za uvedbo mednarodnih standardov kakovosti ISO 9001. V prvem delu, ko se je izdeloval poslovnik kakovosti o organizaciji in delovna navodila, smo se dogovarjali o načinih, kako naj bi tekli postopki na posameznih poslovnih enotah.

Izvedeli smo, da so bili intenzivni tečajji uvajanja že v celoti izvedeni. Prav tako so že izdelana pravila (predpisi) o organiziranosti tega sistema. Sedaj smo v fazi uvajanja, kar pomeni, da tečejo sestanki po področjih celotnega poslovnega proizvodnega procesa, od nabave do

prodaje, preko proizvodnje, do konca delovnega ciklusa. Gre za to, da se dogovorimo za načine dela od naročanja, ravnanja z materiali, preko proizvodnega procesa.

Razčiščujemo postopke in se dogovarjamo o delu po načelih ISO standardov.

V fazi uvajanja se posamezne stvari podrobneje pregledujejo in definirajo in po njih bi se tudi takoj začelo ravnati.

Vse to je ciljno povezano z letnim planom, ki smo si ga zadali.

Če strnem: do srede aprila naj bi teklo uvajanje, pri tem pa na podlagi izkušenj treba odpraviti pomanjkljivosti. Julija pa že računamo, da bi prišlo do presoje ustreznosti našega dela, kar bo pripeljalo do certifikata kakovosti.

Nadzorni svet deloma zadovoljen

Nadzorni svet v tej sestavi deluje že več kot dve leti. Spomnite se, v začetku je nadzorni svet deloval kot začasni organ vodenja delniške družbe, s prihodom pooblaščenih investicijskih družb (PID) pa se je sestava članov nadzornega sveta (NS) spremenila.

O delu v tem obdobju in o ocenah delovanja delniške družbe se tokrat pogovarjamo s predsednikom NS, mag. Bogomirom Filipičem.

Delo-življenje: Morda bi bilo dobro, da bi za začetek spomnila, kakšne so pristojnosti in naloge NS v delniški družbi?

Bogomir Filipič: Naloga NS je, da načelno in okvirno (globalno) spremlja in usmerja delovanje delniške družbe v interesu lastnikov, ki jih zastopa. To pomeni, da NS upravlja podjetje v imenu lastnikov, medtem ko poslovno politiko konkretno izvaja uprava delniške družbe.

NS potrjuje osnovne strateške usmeritve in skrbi za premoženje delničarjev oz. nadzoruje poslovanje in uporabo kapitala. Med drugim potrjuje tudi zaključni račun. NS naj bi upravo usmerjal tako, da bo le-ta ohranjala in povečevala premoženje podjetja in

mag. Božo Filipič

ustvarjala dobiček. Čeprav na zunaj ne izgleda tako, je zato funkcija člana NS odgovorna, ker lahko delničarji člana NS celo tožijo in kazensko preganjajo, če bi le-ti sprejemali odločitve, ki bi pripeljale do zmanjševanja kapitala podjetja, do večjih izgub in bi bile nasprotju z interesi delničarjev. Tak primer smo v Sloveniji že imeli, ko je primer Kmečka družba zaradi padca vrednosti delnic na borzi, ki je bila posledica kadrovske zamenjave v vrhu tožila NS Mercatorja.

NS ima torej tudi kadrovske funkcije, saj potrjuje in razrešuje upravo. Razrešiti pa jo mora, če oceni, da le-ta ne dela dovolj učinkovito, da ne izvaja take poslovne politike, ki bi bil dolgoletno jamstvo za razvoj podjetja, da se zmanjšuje trdnost podjetja, da ni rasti kapitala in ne ustreznega donosa za delničarje.

NS se po zakonu mora obvezno sestajati vsaj vsake tri mesece, oziroma po potrebi (priprava na skupščino, sprejem dolgoročnih strateških opredelitev, sprememb pomembnejših odločitev ipd.). Kot predsednik težim k temu, da so stroški delovanja NS čim manjši, tako da se letno ne sestajamo več kot petkrat.

Delo-življenje: Ob tem, ko spremljate dogajanje v podjetju, prav gotovo že lahko ocenjujete uspehe, ki jih dosegamo?

Bogomir Filipič: Moram reči, da je uprava v teh dveh letih napravila pozitivne premike, kot so:

- narejen je bil strateški plan Alpine za petletno obdobje
- uvedena je bila nova organizacija poslovanja v treh programskih enotah
- končno je bila narejena sistemizacija delovnih mest
- teče uvajanje evropskih standardov kakovosti ISO 9001
- pomemben napredek je uprava naredila za prepoznavnost firme in njenih blagovnih znamk
- s prizadevanji za oblikovanje celostne podobe Alpine
- blagovne znamke modnega programa se pospešeno uveljavljajo na zunanjih trgih
- produktivnost se povečuje
- odpirajo se novi trgi
- zmanjšuje se število režijskih delavcev

- preučujejo in pripravljajo se možnosti, da bi delniško družbo finančno ojačali in z dolgoročnimi poslovnimi finančnimi ukrepi omogočili njen hitrejši razvoj in uspešnejše poslovanje, ki bi ustvarjalo take dobičke, da bi končno lahko izplačali tudi dividende.

Taki ukrepi, so na primer, dokapitalizacija s pomočjo Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD) ali drugih zunanjih investitorjev, preoblikovanje kreditov v dolgoročne devizne kredite, ki so cenejši kot tolarski, izdaja obveznic in podobno.

Delo-življenje: Pred kratkim ste spet imeli sejo NS; o čem ste se pogovarjali?

Bogomir Filipič: Tudi zadnja seja je bila namenjena razpravi o prej omenjenih vprašanih, s posebnim poudarkom na potrditvi plana za leto 1998 in plana finančnih tokov, skupaj z dinamiko zadolževanja preko leta. Kot posebno točko smo obravnavali problematiko podjetja A & E v Nemčiji, ki že vse od ustanovitve posluje z izgubo. Odločitev NS je, da se mora v naslednjih mesecih poiskati rešitev za nastale razmere, saj ne moremo več pristajati na to, da negativni rezultat v tem podjetju zmanjšuje tudi uspešnost Alpine kot celote.

Delo-življenje: Kakšne so torej nadaljnje želje nadzornega sveta?

Bogomir Filipič: Naša osnovna želja je, da podjetje postane dolgoročno stabilno, tako, da bo lahko konkuriralo tudi v težkih razmerah; tako da bo ohranjalo in ustvarjalo nova delovna mesta in sčasoma zadovoljilo tudi delničarje. To pomeni, da moramo še izboljšati donosnost posameznih programov, pospešeno zmanjševati stroške, agresivno osvajati trge. Izboljšati bo treba notranjo in zunanjo organizacijo ter povečati splošno

učinkovitost poslovanja. Povsod so še ogromne rezerve. Vse to so seveda dolgoročni procesi, ki jih ni mogoče izpeljati čez noč in ker se te rezerve odkrivajo počasi, se tudi možnosti za večje plače ustvarjajo počasi. To je boleče tako za zaposlene, kot za člane NS, saj se zavedamo, da bodo boljše plačani delavci bolj zadovoljni in bodo svoje delo takrat opravljali še boljše in še bolj vestno kot sedaj, ko so zaradi nizkih plač nemotivirani in slabe volje.

Nejko Podobnik

Združenje notranjih delničarjev še potrebno

Ob preoblikovanju tovarne Alpina v delniško družbo 26. maja 1995 se je pokazala potreba po enotnem delovanju notranjih delničarjev (zaposleni in nekdanji zaposleni). Zato smo ustanovili združenje notranjih delničarjev, ki deluje od 14. oktobra 1995.

Preko predsednika združenja enotno nastopamo na skupščini d.d. Alpina, s tem pa imamo tudi večino pri glasovanju. Dosedaj ni bilo pomembnejših odločitev, zato tudi pri odločanju ni prišlo do nasprotnih stališč med združenjem notranjih delničarjev in ostalimi lastniki d.d. Alpina (skladi).

Pogoj za uspešno delovanje združenja notranjih delničarjev je stalno prisoten interes posameznika notranjega delničarja za združevanje, ker so potrebna pooblastila praktično za vsako zasedanje skupščine posebej. To so pooblastila predstavnika združenja, da lahko v imenu članov združenja glasuje na skupščini družbe.

Poleg tega ima združenje tudi informativno vlogo, obveščanja malih delničarjev in omogoča izmenjavo mnenj znotraj združenja.

Posredno, s potrditvijo predstavnikov kapitala v nadzornem svetu, ki jih lahko tudi odpokličemo, če se združenje ne bi strinjalo z vodenjem firme, pa lahko vplivamo na upravljanje delniške družbe.

V okviru združenja smo v letu 1997 organizirali interni trg z delnicami, ki pa praktično zapolnjuje prehodno obdobje do nastopa na borzi in omogoča članom združenja lažji nakup in prodajo delnic.

Kljub temu, da naj bi lastnika delnic zanimala le donosnost njegove delnice, nastopamo člani združenja v dveh ali treh vlogah. Poleg donosnosti delnice, oziroma dobička d.d. Alpina, ki nas zanima kot lastnike, smo hkrati tudi zaposleni, kje je naš interes delo in plačilo za naše delo. Hkrati nastopamo tudi v vlogi krajanov, ki smo zainteresirani za razvoj d.d. Alpina in možnosti zaposlitve v kraju za naše potomstvo. Kombinacija vseh treh interesov, ki je večkrat lahko tudi breme, pa izrazimo ravno v združenju notranjih delničarjev, ki je lahko drugačno od strogo lastninskih interesov. Kot "združenje" pa to lahko tudi preko vpliva na upravljanje uveljavljamo.

**Predsednica združenja notranjih delničarjev
Jana Eržnožnik**

V sekalnici se kažejo dobre strani reorganizacije

“Trenutno največ delamo spodnje dele za pomlad-poletje, in sicer za obutev, ki bo šla na Zahod. To bomo izdelovali še do konca marca, začetka aprila. Že februarja in potem marca in naprej nadaljujemo s proizvodnjo za domače tržišče; z zadnjimi naročili ali morebitnimi ponaročili. Izdelujemo sestavne dele za ženske nizke čevlje, sedaj pa v glavnem sestavne dele za sandale. Dnevno izdelamo od 3.000 do 3.300 parov. Gre za več različnih operacij, odvisno za kakšno izdelavo gre. Ali z okvirji ali brez okvirjev, sestavljanje peta in podplatov, oblačenje notranjkov peta ali platojev, ki so spet moderni.

Sedaj delamo na eni izmeni, čeprav že kakšnih šest let ni bilo toliko dela kot ga je letos. Seveda je to veliko odvisno od vrste obutve in mode. Na primer, če so odprti ali zaprti čevlji, kupljeni podplati ali izdelani doma.

V teh razmerah nam ni kazalo drugega kot da smo delali skoraj vse sobote, čeprav nam je iz drugih oddelkov prišlo pomagat 24 ljudi. Nekaj od teh se jih je že vrnilo v svoje oddelke, stalno pa je v našem oddelku 37 do 40 ljudi.

Seveda so imeli tisti, ki so k nam prišli nanovo, nekaj težav, pa je kljub temu kar šlo, čeprav so tudi normo težje dosegli.

Kot sem že prej omenil, je letos veliko podplatov z okvirji, peta s podplati in sestave podplatov in platojev.

Šlo je za večji obseg dela, z veliko sestave. Šele sedaj se je pokazala koristnost reorganizacije sekalnice, tudi zato, ker je bilo več dela za modno obutev.

Struktura proizvodnje je trenutno približno 70 % za modni program in 30 % za športni program.

Seveda imamo nove artikle tako za tekaški kot treking program. Tudi tehnologija in

načini dela se spreminjajo. Kot veste, so se v sekalnici veliko, saj je tu veliko več sestave kot jo je bilo včasih. V teh razmerah je zelo dobro, da imamo prostorsko ločeno delo za športni oz. modni program.

Tako lahko rečem, da je delo teklo in teče kar dobro in nemoteno. Težave nastanejo tedaj, kadar ni pravočasno vseh sestavnih delov ali ko pride do hitrih, premalo načrtovanih menjav. Včasih se zgodi, da imamo vse, ni pa še zgornjih delov. In zastoji povzročijo, da se pri nas nakopičijo sestavni deli, včasih že v zbiralnici. Polizdelki ostajajo v oddelku in motijo tekočo proizvodnjo, saj so zasedene gajbice, vozički, pa tudi prostor sam.

Ker pa je prav, da vsak pomisli na svojo vlogo, lahko rečem, da zaradi nas v proizvodnji letos še ni bilo zastojev. Doživljamo pa sunkovite spremembe, ko je enkrat to-

Dora Bogataj, Maruša Bogataj in Tončka Jereb pri oblačenju notranjkov

Olga Nediževac pri pripravi za krogotok

Janez Logar pri sekanju spodnjih delov

Jože Modic, z dobro voljo se naredi največ

Tone Seljak dela na kosmatenju notranjkov

liko dela, da ga komaj zmoremo (v nadurah in ob sobotah), drugič pa zmanjkuje dela in ljudje morajo koristiti ure ali dopust.

Sicer pa mislim, da delo na podlagi predvidene tehnologije teče razmeroma avtomatično, po razporedu. Seveda je planiranje tu izredno pomembno. Mislim, da v tem pogledu kar dobro sodelujemo.

Material na podlagi zahtevnic in plana prihaja iz skladišč, nekaj ga seveda dvignemo tudi sami. Je pa včasih koordinacija pomanjkljiva in traja kar nekaj časa, da se to uredi. Zlasti je to opazno pri menjavah proizvodnje.

Vedeti moramo, da je pri nas proizvodnja tako razdrobljena, da je malo ljudi takih, ki bi ves dan delali le eno delo.

Pomembno za proizvodnjo je, da je dobro opremljena strojno opremo. V tem pogledu lahko rečem, da imamo kar dobre stroje. Potrebovali bi kakšen stroj za namestitev okvirjev, da bi dosegli tako večje količine kot tudi boljše kvaliteto.

Pri tem je dobro to, da lahko kakšen stroj izdelamo tudi doma, kot je na primer stroj za brušenje okvirjev, ki ga je po naših željah izdelal Vili Kogovšek. Sicer pa

mislim, da moramo biti na tekočem z vsem kar se pojavi na trgu in kupiti stroj, ki ga potrebujemo. To je v konkurenci nujno.

Kar zadeva rezultate dela in doseganja norm, bi opozoril, da so bile letos zaostrene. Prve izkušnje so pokazale, da so na boljšem tisti, ki stalno delajo v sekalnici, ker pač bolje obvladajo več faz. Glede na že omenjene mnoge menjave, so tudi rezultati oz. doseg plana nekaj pod povprečjem, toda še vedno nekaj preko 100 %. Norma je seveda individualna, zato se tu tudi pokažejo razlike.

Sicer pa mislim, da vlada v našem oddelku kar ugodna delovna klima, saj poskušamo težave nekako nadomestiti.

Ko razmišljam, kako naj bi šlo v prihodnje, vem, da se bomo morali prilagajati zahtevam. Pri oblačenju notranjков, peta in platojev se pojavljajo materiali, s katerimi je težje delati (lak, prešani materiali) oz. jih oblikovati. Tako je treba več truda, če želimo, da je delo opravljeno dobro. Toda temu se ne moremo izogniti, saj se moramo prilagajati modnim tokovom v svetu.

Želim tudi, da bi se še izboljšalo sodelovanje med službami, ker je to pogoj, da lahko dobro delamo" je še omenil Zdravko Pišlar.

Nejko Podobnik

Uvoz obutve se še spleča

Pogovarjamo se z vodjem službe za dokup Ivom Pivkom

Delo-življenje: Koliko in kaj smo za naše potrebe dokupili obutve lani?

Ivo Pivk: Lani smo dokupili okoli 190.000 parov obutve, od tega smo nekaj več kot polovica uvozili. Zlasti to velja za glavnega dobavitelja iz Italije, od katerega smo lani kupili 15 % več špagaric in športne opreme.

Od domačih dobaviteljev je najmočnejša Kopitarna Sevnica, ki nam v glavnem dobavlja cokle.

Skupno smo od dokupljene obutve prodali za 700 milijonov SIT.

Delo-življenje: Ali v Italiji od tujh držav še vedno nakupujemo največ?

Ivo Pivk: Da, to je najpomembnejše tržišče in njena vloga še raste. Letos, s prvim januarjem, ko so začela veljati pravila pridružitvenega sporazuma z Evropsko unijo (EU), se je zmanjšala carina z 11 % na 7 %, za blago s poreklom iz EU.

To pa hkrati pomeni, da bomo morali še bolj paziti tako na ustreznost naših kolekcij, kot tudi cene. Naša želja je, da bi uvažali tako obutev, ki bo prodajana povsod po svetu, ne le doma.

Tudi zato, ker je razvoj za tako majhno tržišče predrag.

Delo-življenje: Kako pa nam bo to uspevalo?

Ivo Pivk: Prizadevali si bomo, da bomo z uvozom določene obutve imeli "pod kontrolo tudi cene". To pa lahko dosežemo, če uvažamo brez posrednika; če obutev izdelujemo sami, ali pa, če smo ekskluzivni uvoznik.

Delo-življenje: Torej bo potrebno širše in poglobljeno sodelovanje tudi med dejavniki znotraj Alpine?

Ivo Pivk: Seveda, zlasti z obema komercialama, pa razvojem in seveda tudi s proizvodnjo.

Sicer pa vedno upoštevamo Alpinin program, da ne dokupujemo podobne obutve kot jo izdelujemo sami.

Delo-življenje: So kakšne težave pri uvozu?

Ivo Pivk: Uvoz je sicer prost. Tudi s kvaliteto in roki smo kar zadovoljni. Le z Melanio, kjer kupujemo otroške čevlje, smo imeli nekaj težav z roki. Pogovorili smo se in upam, da sedaj teh težav ne bo več.

Plačilni pogoji so tako za uvoz kot za domači dokup podobni; za morebitne reklamacije nam dobavitelj priznava določen odstotek za stroške, če nastanejo. Pri domačih dobaviteljih je drugače, saj prodajalne reklamacije pošiljajo kar dobaviteljem.

Seveda so tu še tveganja (riziki) tečajnih razlik, kar pa skušamo z ustrežno poslovno politiko nevtralizirati, da ne pride do izgube.

Na to mislimo že tedaj, ko se postavljajo maloprodajne cene.

Delo-življenje: In tako z obutvijo oskrbujete vse naše kupce?

Ivo Pivk: Da, tako maloprodajno mrežo kot Alpino Cro na Hrvaškem in Alpino Impex v Bosni in Hercegovini.

N. P.

Iskrice

Organizacija

Učinkovitost, ki ji botruje dobra organizacija, še ni jamstvo za uspešnost, kjer so v prvi vrsti dejavniki kakovosti.

Organizacija:

Ko trdim: "Delam kolikor je mogoče smotrno," to pomeni, da upoštevam predvsem lastno videnje, navade in odnos do dela, manj pa še vseh drugih.

Kadri:

Prepričanje vase in v svoje sposobnosti je pogoj za uspeh.

Kadri:

Čeprav govorimo - kadri so največ, v praksi ravnamo kot da so stavbe, stroji, denar in material veliko več.

Denar:

Škoda, da najbolj "zapravljam" ravno takrat, ko imamo denarja najmanj.

Denar:

Neizkoriščene možnosti so dražje kot prekomerni stroški.

Uredništvo

Lepo urejena vitrina modne obutve

Če ni ljudi, tudi modna kolekcija ne pomaga

V prodajalni modne obutve Alpina I. v blagovnici v Žireh je bila v času mojega obiska pravo mrtvilo. Le neka gospodična si je ogledovala našo obutev. "Ja, malo si ogledujem, kar vseč mi je vaša obutev; ko bo čas za to, bom tudi kaj kupila," sem izvedel.

"To, kar je sedaj s prodajo, je za ta čas po novem letu kar normalno," sta povedali prodajalki Radmila Jurca in Iva Peternelj. "Toda kljub temu tako slabe prodaje ta čas še ne pomniva." Čeprav imamo obutev oz. kolekcijo kot je treba, modno in tudi pravočasno, ljudi ta čas ni. Sedaj smo ravno v obdobju, ko zimske obutve ljudje ne kupujejo več, pomladne pa tudi ne, če ni pravega vremena. K temu je prispeval še ta zapozneli sneg.

Še dobro, da smo kar dobro prodajali decembra, ko smo imeli novoletni popust, pa tudi čas je bil za nakupe primeren. Ko smo prej omenili kvalitetno in modno obutev, velja poudariti opazke neke novinarko: "Vaša obutev je tako lepa, zame, na žalost, pretrda."

Tudi to bi komu lahko dalo misliti.

Nejko Podobnik

V prodajalni modne obutve v blagovnici je februarja in marca slab obisk

Modna rubrika

Smernice za pomlad-poletje 1998

Nove modne smernice prihajajo z daljšimi dnevi in se nadaljujejo v poletje.

Letos bo najbolj poudarjena silhueta, elegantna, visoka in tanka. Za to poudarjanje so kot nalašč novodobni materiali kot so: latex, stretch, tehnosušlin, lycra, lakirani jersiji, ipd. (znanilci visoke tehnologije novega tisočletja). Kot protitež je najti v novih tendencah veliko romantike, kjer je poudarek na tankih, lahkih, prosojnih materialih, z veliko čipk, plisejev in zmečkanin.

Seveda pa ne bo moda oz. oblačenje en sam ekstrem, so kreatorji v kolekcije uvrstili tudi vedno priljubljeni in večni kostim. Primeren za vsako priložnost in vse postave. Tudi to pomlad so izrazito moško krojeni.

Dolžine so prilagojene posameznim željam, od mini do maxi.

Vida Balantič

kako POSLUJEMO

Sklepi nadzornega sveta, sveta delavcev, uprave, mnenja lastnikov, menagerjev, delavcev, sindikata...

Kaj bo trebna urediti danes?

Tudi smeti in odpadki morajo biti primerno urejeni

Sedaj je možnost za nadaljnji skok

Potem, ko smo dobili sodobne telekomunikacije, še bolj čutimo, da so le-te posledica in pogoj razvoja

Razvitost telekomunikacij je bil vedno eden od glavnih kazalcev gospodarskega razvoja države, pokrajine ali kraja. Število telefonskih priključkov na sto prebivalcev je bil podatek, s katerim je bilo moč razmeroma točno določiti, kako razvito je gospodarstvo in neka družba in kakšen je splošni standard prebivalstva.

Zadnje čase se je pojavil zanimiv preobrat. Telekomunikacije kot merilo razvitosti, so postale tudi osnovni pogoj za nadaljnji razvoj gospodarstva.

Nove telekomunikacijske in informacijske storitve zahtevajo tudi nove vrste telekomunikacijskih povezav. Klasične analogne telefonske priključke je moč z uporabo modemov za podatkovne povezave le deloma uporabiti v ta namen. Potrebujemo novo telekomunikacijsko omrežje, ki bo omogočala digitalno povezavo od uporabnika do uporabnika, ki bo omogočalo prenos raznovrstnih informacij (govor, podatki, slika, itd) v enotni digitalni obliki in ki bo podpirala enostavno uvajanje novih storitev.

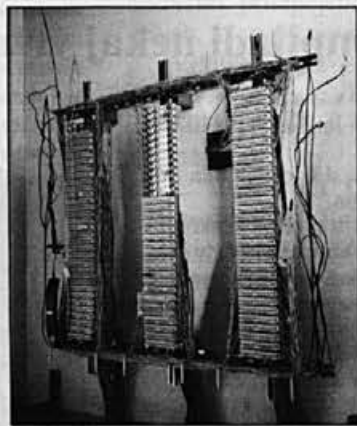
Te zahteve izpolnjuje digitalno omrežje z vgrajenimi

storitvami – ISDN (Integrated Services Digital Network).

Tehnične možnosti uporabe takega omrežja smo dobili v Žireh konec leta 1997, ko je bil položen in priključen optični kabel, ki omogoča prenos digitalnega signala. Sredi februarja smo v Alpini, kot prvi v Žireh, bili tudi priključeni na ISDN storitve.

Brigita Berčič bo ob sodobni centrali manj obremenjena

Včasih je telefonska centrala zavzela cel prostor, danes je to kar vidimo skoraj vse

To omogoča vrsto ugodnosti pri telefoniranju in prenašanju podatkov. Telefonska številka kličočega se vidi na telefonskem aparatu predno vzpostavimo zvezo, zapišejo se številke neodgovorjenih klicev, možnost direktnega klicanja od zunaj na posamezne interne številke, možnost avtomatskega ponavljanja klica ob zasedenosti kličočega, možnost sprotne sledenja ceni razgovora, možnost povezav in preusmeritev klicev na posamezne interne številke, zunanje številke (domov) ali na mobilne telefonske aparate.

S tem sistemom je omogočeno tudi "konferenčno telefoniranje", kar pomeni, da se lahko več ljudi na različnih koncih sveta istočasno pogovarja med seboj, tako kot bi sedeli za isto mizo.

Pri podatkovnih prenosih je bistveno izboljšanje pri zanesljivosti in hitrosti prenosa. Primerjalno gledano na analogni prenos hitrost poveča 3 do 5 krat (64 k/s).

Pri tako hitri povezavi postane tudi uporaba Internet storitev veliko prijaznejša in uporabnejša. Zanimiva je ideja o zakupu linije do Žirov za Internet, kjer bi bila Internet povezava vzpostavljena stalno. Vsak od uporabnikov bi komuniciral samo do centralnega strežnika, ki bi bil lociran v Žireh.

Tak projekt bi morali enotno podpreti tako gospodarstvo in malo gospodarstvo kot tudi občina, osnovna šola in drugi. S tem bi se lahko tudi izoblikovala enotna predstavitev ob-

čine Žiri, z vsemi značilnostmi, znamenitostmi in ponudbami na Internet straneh.

Misli, ki sem jih natrosil v zadnjem delu sestavka, so povabilo vsem, ki se v kraju ali gospodarstvu ukvarjajo z izboljšanjem in izpopolnjevanjem telekomunikacij, da s skupnim dogovorom znižamo stroške povezav s svetom, ki so pogoj nadaljnega razvoja.

Marko Kavčič

Koliko porabimo samo v Žireh

"Alpina samo v Žireh porabi letno za 400.000 nemških mark (DEM) električne energije.

Za ogrevanje tu porabimo 250.000 litrov v eni sezoni; vode, kanalščine pa kar 1.200 m³ na mesec.

Tudi smeti imamo v Žireh veliko; 1.100 m³ na leto (49.000 DEM letno)

Za telefon gre okroglih 100.000 DEM", nam je zaupal vodja vzdrževanja Marko Kavčič.

Sedaj se vprašujemo: je to ravno prav, morda preveč? Čisto potihem lahko vsak zase premisli – kako ravna. Pa bo hitro dobil odgovor.

Res smo veliki, tudi veliko nas je – in seštevek stroškov narašča.

N. P.

Kljub neugodnim razmeram - moramo vlagati v razvoj

Kot vemo, je ISPO sejem v Münchnu, največji sejem športne opreme na svetu.

Gre za poslovni sejem, kjer razstavljajo vsi največji proizvajalci.

Alpina je razstavljala kolekcijo za sezono 1998/99. Razstavljali smo samostojno, poleg tega pa je firma A + E, skupna firma Alpine in Elana v Nemčiji, prav tako prikazala svoj program in deloma že sklepala tudi poslovne pogodbe.

Je pa sedaj sejem postavljen že februarja, medtem ko je bil včasih marca. To se je zgodilo prav gotovo na ameriški pritisk, ker je to zanje ugodneje.

Drugače pa smo mi razstavljali čevlje za smučarski tek in za alpsko smučanje. Pri naši obutvi je prišlo do nekaterih sprememb. Predstavili smo nov smučarski čevljev za smučarski tek.

Kar zadeva smučarski čevljev, je ostal koncept podoben, prišlo pa je do nadgradnje dosedanjega čevlja. Največji poseg je vgraditev dveh različnih komponent, ki sta različne trdote. S tem naj bi dosegli tako dober oprijem in funkcionalnost, na drugi strani pa udobnost. To je poskus, da z integracijo dveh trdot plastike v čevlju dosežemo optimalen kompromis. To je novi čevljev A3. Lahko zatrdim, da je to rešitev, ki je v skladu s trendi v svetu, saj veliki svetovni proizvajalci to že delajo in rešujejo z brizganjem dveh komponent. To se uporablja tako za klasično smučanje kot za carving.

Sejem je namenjen tudi ugotavljanju drugih poslovnih tokov v svetu in krepitevi poslovnih stikov. Ugotovljamo, da so na vrhu še vedno Rosignol, Salomon, Nordica, Lange...

Sicer pa se je spet pokazalo, da so slabe možnosti smučanja (zaradi vremena) v Evropi vplivale na to, da so nastale zaloge. To seveda vpliva na poslovne odločitve in seveda pogojuje še večjo previdnost. Kot kaže, bodo tudi naročila manjša kot smo načrtovali, to je približno na letošnji ravni prodaje. Kljub temu obstaja upanje, da bomo to nadomestili na drugih področjih.

V teh razmerah, ki so za smučarski program problematične, ni enostavno pričakovati, da se bodo tokovi hitro obrnili, dokler ne bo normalnih sezon in s tem manjših zalog.

Seveda moramo napraviti vse, da bo naša ponudba res ustrezna, saj bo to lahko odločilno. Res pa je, da vse to spremljanje tokov v svetu stane. Razvoj in investiranje vanj ni enostavna stvar, saj je povezano tudi z rizikom. Ob tem moramo imeti v mislih tudi rezervne rešitve.

Boris Markelj

Ali carving ali nič

To bi lahko bil moto letošnjega sejma ISPO v Münchnu. Vsi proizvajalci zimskošportne opreme se ukvarjajo z carvingom: od smuči, čevljev do vezi. Carving je prihodnost, je trend, je In.

ISPO je največji sejem zimske športne opreme na svetu. Sedanje sejmišče obsega 27 razstavnih hal, na voljo pa je še ogromno zunanega razstavnega prostora. ISPO je pravo mesto. Internaciolnana. Tukaj srečaš ljudi vseh barv, govorce se prepletajo. Pravi Babilon.

Pa vendar je to "mesto" že premajhno. Sejem se seli na novo lokacijo, in sicer na nekdanje münchensko letališče Riem. Zgradili so 13 ogromnih razstavnih hal (skupna površina 200.000 m²), zunanega razstavnega prostora je še 280.000 m², predvideno je 13.000 parkirnih mest, gradijo podzemno progo

za povezavo s centrom mesta. Nič ne bo prepuščeno naključju, prava nemška natančnost.

Alpina se na sejmu že vrsto let predstavlja samostojno kot tudi skupaj z Elanom in firmo A + E iz Nemčije, ki je tudi naš distributer za to tržišče. Paviljon je zasnovan tako, da ima v sprednjem delu odprt prostor za prikaz izdelkov, govorilnice in garderobni prostor pa so notranjem delu. To je klasičen pristop, ki ga v naslednjem letu nameravamo spremeniti tako, da bo za obiskovalce še privlačnejši.

Že letos je sejem obiskalo 36.000 poslovnih iz 86 držav vsega sveta. To kaže, kako pomemben je ta sejem za našo industrijo.

Marija KOŠIR

Andreja Grašič je na olimpijadi dosegla odlično 5. mesto

Ekaterina Dafovska, olimpijska zmagovalka v biatlonu na 15 km, tekmuje z Alpininimi čevlji

Tudi po olimpijadi nekaj vrhunskih rezultatov

V svetovnem pokalu v slalomu v južnokorejskem Jong Pjangu je Andrej Miklavc dosegel 12. mesto.

Prav tako dvanaesta v slalomu je bila tudi Alenka Dovžan v Saalbachu.

Na svetovnem mladinskem prvenstvu v St. Gervaisu v Franciji je Mitja Dragšič v veleslalomu osvojil bronasto kolajno, pri čemer je le za 2 stotinki zaostal za drugim mestom.

V superveleslalomu je bil Mitja Dragšič 8.

Ekaterina Dafovska je na svetovnem prvenstvu v zasledovalnem teku na Pokljuki osvojila 4. mesto, v sprintu pa je bila v svetovnem pokalu šesta.

Dag Björendalen je bil v sprintu prav tako šesti.

Najnovejši tekmovalni čevljev so naši tekmovalci že pohvalili

S čevlji zadovoljni - z rezultati pa ne

Z Japonske se Alpinini smučarji (tisti, ki tekmujejo z našimi čevlji), vračajo z manjšimi uspehi kot iz Lillehammerja, kjer sem tudi bil.

Kar zadeva mene, lahko rečem, da sem bil najprej nastanjen v Hakubi, v posebni Elanovi brunarici, kot gost Elana. Tu smo že razstavili kolekcijo naših testnih čevljev, ki so si jo lahko ogledali novinarji, sponzorji, poslovneži in drugi. Tu je bilo ugodnejše, ker so bile cene v hotelih visoke (500 \$ na dan). Kasneje sem se preselil v Shigakogen, kjer so nastopali v tehničnih disciplinah.

Praktično sem bil ves čas z našimi tekmovalkami in tekmovalci, tekem pa nisem kaj prida videl, saj sem bil vedno kake štiri ure v cilju.

Andrej Miklavc je imel na olimpijadi smolo, toda dokazal je, da je v vrhunski formi

Kakšnih drugih posebnih stikov nisem imel, saj nihče nima časa za kaj takega. Sem pa srečal kar nekaj slovenskih smučarskih učiteljev, ki si na Japonskem služijo kruh kot klubski trenerji. Ti vozijo z Alpininimi pancarji. Japonska je namreč dežela smučarjev, ki ima tudi ogromna in lepa smučišča, z velikimi zmogljivostmi. V športnih smučarskih krogih kar vedo za Slovenijo. Sploh pa so Japonci prijazni, skromni in disciplinirani. Opazil sem, da so celo na tekmah, ko je nastopal njihov Kimura, mladi Japončki mahali s slovenskimi zastavicami.

Kar zadeva naše tekmovalke in tekmovalce, na naše čevlje niso imeli nobenih pripomb. Naj pa povem zanimivost moške tekme v slalomu. Potem, ko je Miklavc padel,

mu je počil tudi čevlji; take sile delujejo v tekmah. Še dobro, da sem imel s seboj rezervne čevlje, da je lahko nadaljeval tekmovalje v svetovnem pokalu na Koreji.

Tokrat imamo olimpijsko prvakinjo

Olimpijada v Naganu na Japonskem je bila že moja tretja, ki sem se je udeležil. Moje delo je pač tako, da moram biti zraven, ko nastopajo tekmovalci tudi z našimi čevlji. Skrb za to se začne tudi že pred olimpijado, ko moram poskrbeti, da bi lahko z rezervno obutvijo rešili, če bi se kaj dogodilo. To pa pomeni, da moram imeti s seboj ustrezno število parov čevljev. Moram reči, da nam je ta priprava letos kar dobro uspela, tudi zato, ker sva izredno sodelovala z norveškim strokovnjakom Torgeirom Skredejem. Pozna se tudi, da imamo že večletne uspešne izkušnje z najuspešnejšimi tekmovalci, kot sta n. pr. Alsgaard, Fauner, Björndalen in drugi, ki pa ne tekmujejo več z našimi čevlji, pa ne zato, ker bi bila naša obutev neustrezna, temveč zaradi drugih razlogov.

Na Japonskem sem imel stike z vsemi biatlonci, ki nastopajo z našimi čevlji (tudi po večkrat), kar pogosto ni enostavno, saj so tekmovališča pogosto zelo oddaljena. Hkrati sem poskrbel tudi za to, da so "naši tekmovalci" nastopili tudi s kapami z napisom Alpina, dresi in podobno.

Moram reči, da so bili tekmovalci kar zadovoljni, kar pomeni, da so imeli ustrezno prilagojeno opremo - čisto po željah, ki so jih povedali.

Vrhunec je seveda dejstvo, da so biatlonke na 15 km, ki nastopajo z našimi čevlji, dosegle kar štiri mesta med prvimi šestimi:

1. Ekaterina Dafovska, 4. Pavlina Filipova (obe Bolgarija), 5. Andreja Grašič (Slo) in 6. Ryoko Takahashi (Jap.).

Zlato medaljo je v klasični kombinaciji osvojil z našimi čevlji tudi norveški tekmovalec Fred Børre Lundberg in srebrno tudi Norvežan Dag Björndalen v biatlonski štafeti 4 x 10 km.

Lojze Oblak

Na morebitno posredovanje sem bil pripravljen tudi pri drugih. Nekaj najnujnejšega orodja in rezervne čevlje moram imeti vedno pri sebi. K sreči moja pomoč ni bila potrebna.

Sicer pa mislim, da bo treba delati načrtno, če se želimo obdržati. Lange je z agresivno politiko dosegel, da se mnogi zanimajo za njihove čevlje, pa niso nič boljši kot naši.

Peter Jereb

Olimpijska zmagovalka v Alpini

Izkoristili smo priliko, ko je bilo na Pokljuki tekmovalje za svetovni pokal - in povabili v Alpino olimpijsko zmagovalko v biatlonu Bolgarko Ekaterino Dafovsko.

S trenerjem sta si z veseljem vzela nekaj ur časa v premoru med tekmami in nas obiskala.

Sprejel jih je Janko Rejc, ki je prijazen šampionki izročil priložnostno darilo.

Po krajšem pogovoru, je odšla tudi v naš razvoj, kjer je spoznala, kako nastajajo tekaški čevlji. Z zanimanjem si je ogledala tudi našo proizvodnjo športne obutve in se srečala z našimi delavci, ki so tudi pripomogli k njeni zmagi.

Več o vsem tem bomo objavili v naslednji številki našega časopisa.

Športni rezultati naših smučarjev na olimpijadi

Smučarke in smučarji, člani naše reprezentance, ki nastopajo z našimi čevlji, so na olimpijadi v Naganu na Japonskem dosegli naslednje rezultate:

- biatlonka Andreja Grašič je na 15 km dosegla 5. mesto

- na 20 km v biatlonu je bil Tomaž Globočnik 11. To je dober rezultat.

- v sprintu na 7,5 km je bila Andreja Grašič 12.

- v slalomu je bila Nataša Bokal 11., Alenka Dovžan pa 16.

- v veleslalomu je bila 17. Alenka Dovžan, Bokalova pa 20.

- Nataša Lačen je bila v teku na 30 km 18., kar se smatra za lep uspeh.

KADROVSKE NOVICE za mesec februar 1998

Meseca februarja nismo imeli novih sklenitev delovnega razmerja, kar 9 delavcev pa je prenehalo delati.

Iz lahke montaže je smrt iztrgala Martina Pešiča; zaradi zaposlitve drugod je z delom prenehala Danilo Kristan.

Iz proizvodnje termoplastov je prenehala delati Tomaž Zupančič, iz vzdrževalne službe pa Gabrijela Sedej. Iz obrata Šentjošt je odšla Jožefa Setnikar, iz obrata Gorenja vas pa Vinko Frelj, Marija Rant in Marija Lamprecht; v obratu na Colu pa je z delom prenehala Damjana Petrovčič.

Ob odhodu v pokoj

Dolgoletnim sodelavcem Gabrijeli Sedej iz vzdrževalne službe, Vinku Frelju in Mariji Rant iz obrata Gorenja vas, ki so februarja odšli v pokoj, želimo vse dobro, trdnega zdravja, razumevanja in zadovoljstva v domačem krogu, da bi našli smisel v drobnih radostih življenja in da bi ostal spomin na delovna leta v Alpini lep.

Irma Dolenc

Gasilci v Račevi so bili lani delavni

V Račevi so imeli že svoj 40. letni občni zbor; to lepo obletnico nameravajo letos poletni tudi dostojno proslaviti.

Preteklo leto so gasili pri Markantu, kjer so imeli tudi svojevrstno šolo požarne varnosti. Drugič pa so pomagali sosednjemu društvu na Vrhu pri sv. Treh kraljih pogasiti požar v Lavrovcu.

V gasilsko tekmovanje so vključili tri desetine. Pri tem so članice potožile, da niso mogle na tekmovanje, ker je zanje motorna brizgalna pretežka, da bi jo lahko prenašale.

Udeleževali so se gasilskih srečanj v Šentjoštu, na Vrhu pri svetih Treh kraljih in drugod. Počastili so god sv. Florijana, gasilskega zavetnika in se udeležili procesije na Ledinici in Hlevnem vrhu; Fatimsko Marijo so v procesiji pospremili od farnice cerkve na Ledinico; pri odkritju freske sv. Florjana na Dobračevi so bili zraven. Mladinci so s pomočjo žena v gasilskem domu dostojno proslavili Materinski dan. Pet dečkov in deklic se je udeležilo tradicionalnega pohoda na Blegoš; ko so se vračali, so se povzpeli še na Ermanovec. Gasilke so povedale, da so se udeležile 11. srečanja gorenjskih gasilk v Selcah, čigar društvo je lani proslavljalo 100-letnico ustanovitve.

So pa račevski gasilci tudi drugače dejavni.

V mesecu požarne varnosti so pregledali vse hidrantno omrežje in odpravili posamezne napake. Franc Lukančič je z diapozitivni predstavil potovanje po Aziji in Aljaski.

Tudi gospodar je vse leto dostojno skrbel za red v domu in okoli njega.

Niso pa zadovoljni z dokončanjem gasilskega doma, oziroma orodjarne v Žirovskem vrhu, saj je tu enota gasilcev v zadnjih dveh letih povsem zaspala. Mnenja so, da je takih žalostnih spomenikov dovolj. Nekako bo treba tem ljudem pomagati, da dokončajo omenjeni dom, ki jim bo v ponos in ne v sramoto.

Precejšen problem so račevski gasilci imeli z UKW radijskimi zvezami, saj jim aparati nikakor niso hoteli dobro delati. Šele v zadnjem času se je to nekoliko izboljšalo. V zagati so tudi zaradi kodiranih zvez, saj lahko kličejo samo v svoji omrežni skupini, izven nje pa le po ovinkih. Tako sosednje društvo Vrh prej kličejo ustno kot preko teh zvez. To ovira sodelovanje društev. Vprašanje UKW zvez na mejnem področju med tremi regijami bo potrebno izboljšati.

Kot rečeno, nameravajo poleti izvesti proslavo 40-letnice ustanovitve gasilske enote in če bo mogoče, tudi prevzem nove visokotlačne črpalke, ki se je uspešno obnesla pri sosednjem dobračevskem društvu, saj ob manjši porabi vode doseže boljši učinek pri gašenju.

Že ob začetku zbora so se z enominutnim molkom spomnili med letom umrlega ustanovnega člana Viljema Prosenca.

Na koncu so podelili še jubilejna in druga priznanja. Sprejeli so tudi štiri nove člane.

Zatem je sledil še veseli del občnega zbora, saj ob kakšnih prireditvah, ko morajo vsi garati, ni časa za kaj takega.

Ivan Reven

Poslovili smo se od naše upokojenke Ljudmile Žakelj

V drugi polovici meseca februarja smo se za vedno poslovili od naše upokojenke

Ljudmile Žakelj, rojene leta 1919 na Dobračevi.

Ljudmila Žakelj je pričela z delom v Alpini aprila leta 1962, pred tem je bila dve leti zaposlena v tedanji Čevljarski industrijski šoli v Žireh

V Alpini je vseskozi opravljala delo snažilke, čez čas je prevzela delo vodje snažilke. Upokojila se je septembra leta 1974.

Njeni najbližji, pa tudi njeni sodelavci, so poznali pridnost in dobroto, ki jo je Ljudmila Žakelj razdajala na vsakem koraku, tako doma kot v službi.

Sedaj naše upokojenke in nekdanje delavke Ljudmile Žakelj ni več med nami. Slovo je bilo bridko, a vendar med nami in njenimi dragimi ostaja v dobrem in trajnem spominu.

Milena Gregorčič v naši galeriji

Februar, mesec kulture je v Žireh lepo popestrila razstava grafik akademske slikarke Milene Gregorčič iz Ljubljane.

Akademski slikar Stane Kosmač, ki je razstavo tudi odprl, je med drugim povedal: "Akademska slikarka Milena Gregorčič ni samo odlična umetnica, grafičarka, ampak tudi uspešna oblikovalka plakatov, koledarjev in v zadnjem času predvsem poštnih znamk. Če imam pravilne podatke, je do tega

trenutka za Pošto Slovenije oblikovala kar 14 znamk različnimi motivi.

Tokrat se nam predstavlja serijo grafičnih listov v tehniki barvnega sitotiska. Če govorimo o motivu, so to razprte ali sesedajoče pahljače, pretkane s čipko. V njih spoznavamo njen svet idej in razmišljanje o življenju, ki nam neopazno polzi v krhko preteklost spomina. Tu umetnica ni razmišljala o njih na klasičen, mimetičen način in niti slučajno

Razstavo grafik Milene Gregorčič je odprl stanovski kolega Stane Kosmač

ni poskušala z njim plesti etnološko obarvano pripoved, ki je sicer nam zelo blizu, saj je čipka pri nas doma. Uporabila jo je kot simbol nečesa, kar počasi izginja v globino preteklosti, kot nežno tkanje spomina, ki se nam kaže v mehkih oblikah. Čipko je omejila z oblikami, ki so večkrat ostro zamejene, včasih pahljačasto razprostrte, dinamizirane z diagonalnimi pregibi, likovno zelo domišljene in premišljeno postavljene v format grafičnega lista. Nežno tkanje čipke tvori kontrapunkt oblikam, v katere so zamejene in tudi barvni svet v teh lepih grafikah govori o njenem dualističnem principu razmišljanja in kreiranja umetniškega izraza. Večina grafik je umetnica zasnovala v komplementarnih barvnih odnosih, ki skupaj z oblikovno zasnovano celovito zaživijo na simbolni in umetniški ravni. Celotni njeni podpisi v

grafikah so del te likovno skrbno premišljene kompozicije.

Tako se nam Milena Gregorčič predstavlja kot ustvarjalka, ki z velikim likovnim znanjem in subtilnostjo gradi svoj izraz na racionalen, premišljen in umetniški način."

Morda nam je tako zaradi motivov (čipka) kot zaradi uporabljene prefinjene tehnike ali barvne palete dokaj blizu. Prav gotovo pa dokazuje, da je za njo kar 73 razstav doma in 46 v tujini. Pa tudi nagrade, ki jih je dobivala že od leta 1973 (prva nagrada za plakat Bienale industrijskega oblikovanja v Mariboru), do zadnje 1997 – Priznanje na mednarodnem natečaju za znamko v Tokiu.

Ob odprtju razstave so nas v razmišljajoči svet umetnosti lepo uvedle Kresnice.

N. P.

Del raznovrstne ponudbe v prodajalni Železnina

V letošnjem letu praznuje žirovska zadruga visok jubilej

50 let sožitja narave in trgovine

V letošnjem letu – točneje 19. marca – praznuje Mercator – Sora Kmetijsko gozdarska zadruga z o.o., Žiri petdesetletnico svojega obstoja, če kot začetek njenega delovanja jemljemo 19. marec 1948, ko je bila v Žireh ustanovljena zadruga z o.j. (z omejenim jamstvom). Z ustanovitvijo le-te je prenehalo delovati več dotlej samostojnih zadrug.

Korenine združništva na Žirovskem namreč segajo zelo daleč nazaj – v prejšnje stoletje, tako da ne bi bilo prav nič zgrešeno govoriti celo o stoletnici združništva na Žirovskem. Leta 1895 je bila namreč v Žireh ustanovljena konzumna zadruga, leta 1898 pa v okviru konzuma tudi mlekarina.

Žirovska zadruga sodi danes, ko je za njo pol stoletja trajajoča, izjemno razgibana življenjska pot, upoštevajoč merila, ki veljajo v gospodarstvu, med velike gospodarske organizacije. To dejstvo govori že samo po sebi in je, še posebej, če se ozremo na njene skromne začetke, velik dosežek in uspeh, na katerega smo lahko ponosni. Zadruga se je tekom let vsestransko krepila, bogatila z novimi dejavnostmi, tako da je to danes organizacija, ki se je pomembno uveljavila in si ustvarila ime ne samo v domačih Žireh, temveč tudi v širšem slovenskem prostoru in celo v tujini.

Od številnih mejnikov, ki so pomembno zaznamovali razvojno pot zadruge, omenimo zadnjega, to je leto 1992, ko je zadruga svojo organiziranost in poslovanje uskladila z zakonom o zadrukah, kar je bila njena zakonska obveznost. Premoženje zadruge je tako postalo zadružna lastnina, s katero upravljajo

člani zadruge. Zadruga je sprejela svoj temeljni akt – zadružna pravila, ki urejajo najpomembnejša vprašanja delovanja zadruge, med drugim tudi vprašanje članstva. Skladno z zakonom in pravili upravljajo z združnim premoženjem člani zadruge preko organov upravljanja. V zadruzi smo se odločili, da so člani zadruge lahko kmetje, ki z njo proizvodno sodelujejo pa tudi delavci, ki so v njej zaposleni.

Ta čas je v zadruzi zaposlenih 132 delavcev; število zaposlenih se zadnja leta bistveno ne spreminja.

Zadruga ima trenutno 191 članov, od teh je 110 iz vrst kmetov in 81 izmed delavcev, ki opravljajo številne dejavnosti; glavne pa so osnovna področja: kmetijstvo (odkup mleka in živine), katerega delež v skupni realizaciji pomeni manj kot 10% ter lesarska in trgovinska dejavnost, ki predstavljata približno enak delež v doseženem prometu.

(nadaljevanje na 12. strani)

Zapele so Kresnice

Z otvoritve razstave Milene Gregorčič

(nadaljevanje z 11. strani)

Organizacijsko gledano se dejavnosti odvijajo po delovnih enotah zadruga.

V enoti Primarna predelava lesa potekajo trije osnovni sklopi dejavnosti: odkup hlodovine in rezanega lesa, predelava – razrez hlodovine, priprava in prodaja svežega rezanega lesa in v tem sklopu tudi sušenje ter prodaja suhega lesa. Pri predelavi hlodovine pa imata pomembno vlogo tračna žaga in polnojarmenik, ki se z doseženim razrezom uvrščata prav v vrh srednje velikih žag v Sloveniji. Omeniti je treba tudi sortirni stroj za hlodovino, ki je edini tovrstni v Sloveniji.

V delovni enoti Mizarstvo poteka finalna predelava lesa – proizvodnja stavbnega pohištva.

Vsekakor pa moramo pri tem še posebej poudariti, da enak jubilej kot ga v letošnjem letu praznuje zadruga, praznuje tudi Mizarstvo. 2. septembra 1948 je bilo namreč ustanovljeno Mizarsko podjetje Žiri. Nastalo je iz zasebne mizarske delavnice Franca Potočnika. V začetku je podjetje opravljalo predvsem splošne mizarske storitve za zasebne stranke, z nadaljnjo materialno in kadrovske krepitvijo pa je osvajalo vse širši in zahtevnejši trg. Konec leta 1984 je prišlo do združitve Mizarskega podjetja in Kmetijsko gozdarske zadruga Sora, od 1. januarja 1985 dalje obe organizaciji poslujeta pod skupno firmo, nekdanje mizarsko podjetje je danes delovna enota Mizarstvo v okviru Mercator – Sora KGZ Žiri.

Po združitvi je enota Mizarstvo nadaljevala svojo dejavnost. Le-ta se z leti ni bistveno spreminjala, delovni procesi so se le posodabljali in prilagajali zahtevam trga. Še posebej tuji zahodni trg, ki je postal po izgubi jugoslovanskega zelo pomemben, je postavljajl visoke zahteve glede kvalitete izdelkov, ki jim je treba zadostiti. V devetdesetih letih je bilo nabavljenih več sodobnih strojev, nujno potrebnih pri izdelavi oken. Mizarstvo si je uspelo ustvariti in utrditi sloves proizvajalca kvalitetnega stavbnega pohištva – predvsem oken. Danes lahko mizarji izdelajo še tako zahteven izdelek iz programa stavbnega pohištva. Ob moderni strojni opremi in podpori računalniških programov tudi izdelava poševnih, ločnih in okroglih oken ni več nerešljiva naloga.

Trgovinska dejavnost se odvija v petih prodajalnah – Železnina,

Strojarna, Diskont in Market v Žireh ter Oprema v Rovtah – ki so hkrati samostojne delovne enote; nekatere od njih imajo že izjemno dolgo tradicijo. Na vseh teh prodajnih mestih skušamo v čim večji možni meri zadovoljiti potrebe potrošnikov, kar pa glede na vse tršo in številčnejšo konkurenco ni lahka naloga.

Ob jubileju zadruga nikakor ne moremo mimo Zadrugne hranilno kreditne službe, ki je sicer samostojna pravna oseba, vendar poslovno zelo tesno povezana z zadrugo in jo brez zadržkov lahko imenujemo tudi zadrugna banka. 50-letnica zadruga je hkrati tudi 50-letnica delovanja hranilnice pri zadrugi, saj začetek hranilništva in posojilništva pri zadrugi sega v leto 1948. Tega leta je bil pri Kmetijski zadrugi z o.j. Žiri ustanovljen hranilno kreditni odsek kot nadaljevanje hranilništva okoliških zadrug. Leta 1969 se je dotedanji hranilno kreditni odsek reorganiziral v hranilno kreditno službo, ki je bila del zadruga, vendar z veliko samostojnosti, leta 1980 pa se je skladno z zakonom o hranilno kreditnih službah preoblikovala v samostojno finančno organizacijo, katere ustanoviteljica je zadruga.

Zadrugna hranilno kreditna služba je predvsem po letu 1972, ko je država subvencionirala obresti, pod zelo ugodnimi pogoji kreditirala kmetije za različne namene in tako odigrala pomembno vlogo pri razvoju kmetijstva na žirovskem, vrhovskem in rovtarskem območju.

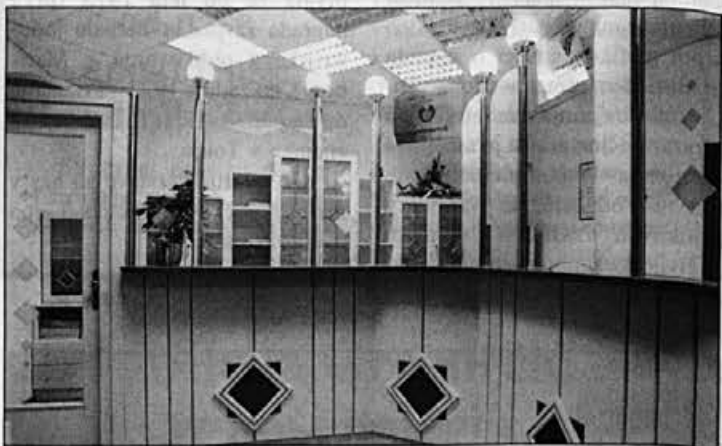
Danes ta služba nudi kmetom in vsem drugim občanom vse bančne storitve, vključno z menjalniškim poslovanjem in zbiranjem deviznim hranilnih vlog.

To bi bila kratka preskromna predstavitev naše – žirovske zadruga. Načrtov, zastavljenih ciljev na vseh področjih dejavnosti je veliko. Zavedamo se, da jih bomo morali brezpogojno izpolnjevati. Le tako si bomo ustvarili možnosti za nadaljnjo rast in razvoj. Ob upoštevanju dosedanjih izkušenj, ki so nas prekalile, ter s pomočjo našega skupnega znanja in delovnega zagona smo optimisti naprej. Če bomo znali tvorno sodelovati drug z drugim, tudi uspehi ne bodo izostali. K temu pa nas spodbuja in hkrati zavezuje tudi vse že doseženo.

Vida Lamovec

Finalna predelava lesa poteka v enoti Mizarstvo

Popolna ponudba bančnih storitev v prijetnem okolju zadrugne hranilno kreditne službe

Sedma zapoved – kradi malo manj

Slovenska premiera tega znanega dela je bila v Žireh že 14 februarja

Sredi prejšnjega meseca smo bili v okviru praznovanja Meseca kulture priča premieri komedije Nobelovega nagajenca Daria Foa. Na domači oder je to zahtevno delo postavila dramska sekcija DPD Svobode Žiri.

Pomudimo se najprej pri avtorju. Sodobni čarodej teatra, Dario Fo, Nobelov nagajenec za književnost v letu 1997, komediograf, igravec, režiser in scenarist je bil rojen 24. marca 1926 v San Giau pri Vareseju v Italiji. Študiral je arhitekturo, slikal in se poleg tega poskušal tudi v literaturi. Na RAI je pisal in izvajal monologe o znanih zgodovinskih osebnostih. Te so

mu kmalu uprizorili v gledališču v Milanu, kar mu je odprlo vrata na gledališki oder, hkrati pa se je seznanil z mnogimi gledališkimi osebnostmi. Začel je pisati za TV in film. Nastala je vrsta komedij in z njimi je nastopal prejd občinstvom na trgih, kulturnih domovih, zapuščenih kinodvoranah, tovarniških dvoriščih, šolah.

Kupil si je dva tovarnjaka, nanju naložil svojo igralsko družino, potoval po vsej Italiji in nastopal. Predstave, ki jih je prirejal, so bile v stilu agitacijskega gledališča. Njegovo geslo je bilo: "Zdrav kolektivni smeh nas združuje in nam pomaga opraviti s sovraž-

nikom!" Prav tako so bila tudi besedila: ljudska govornica, pomešana s starimi, pozabljenimi besedami iz njegovega rojstnega kraja, izgovorjava blizu preprostim ljudem, s čimer je prišel v spor s strokovnjaki za knjižno izgovorjavo v gledališču.

Kot avtor, režiser in igralec je tesno sodeloval s svojo ženo, igralko Franco Ramoe, s katero je leta 1959 ustanovil gledališče. Tako tudi švedska Kraljeva akademija ob podelitvi nagrade ni prezrla velike vloge in deleža, ki ga je k moževemu uspehu prispevala njegova žena.

Režiserka Metka Debeljak je uspela v to dramsko delo tudi na žirovskem odru s pomočjo številne igralske skupine vnesti duh avtorja, ki je hkrati družbeno kritičen, pa še zabaven povrhu.

Groteskna scena, ki jo je pripravil Stane Kosmač, ob pomoči glasbe (Anton Čadež) in luči (Evgen Podobnik), je bila le okvir ali izhodišče za zaplete.

Tudi igralci, med katerimi je bila celo nekaj začetnikov, so

prav tako dostojno predstavili like in poanto dramskega besedila. To jim je uspelo tudi s pomočjo Helene Žakelj, ki je obrusila izgovorjavo. To ni bilo enostavno, saj je komedija resno delo, bolj satira kot veseloigra, ki pa vendarle človeka zabava ali vsaj sprosti in potolaži.

Teksti so bili zahtevni in obširni, zlasti pri Enei, ki jo je izredno zaigrala Tanja Lazar. Ostalih ne bi omenjal, mislim pa, da so vsi skupaj vzdržali in kar je še bolj pohvalno, držali v napetosti polno zasedeno dvorano ves čas dve uri in pol trajajočo predstavo. Tudi to ni enostavno, saj je tudi publika morala prav pozorno slediti tako dogajanju kot dialogom, če je želelo doživeti tisto, kar je nameraval povedati avtor, režiserka in igralci sami.

Premieri sta sledili še dve dobro obiskani predstavi, potem pa bodo še gostovanja.

Pohvalno, zares pohvalno.

Nejko Podobnik

Betka Pišljar poučuje angleščino tudi v vrtcu

Vsi, ki so sodelovali, zaslužijo nagrado

Letošnja prireditev pustu se je pričela s povorko najmlajših skozi Žiri. Mamice so bile očitno domiselne in prizadevne.

Nadaljevalo se je popoldne na pustni torek, ko so se maskare, predvsem cicibani in

Takega dinosavra se je pa res treba bati

šolarji – pa nekaj pogumnejših odraslih, bolj po dolžnosti kot po navdihu – zbrala na parkirišču Alpine. Sprevod je krenil po glavni žirovski ulici; na čelu so bili primerno našemljeni godbeniki Alpine.

Po vrnitvi je stroga komisija usmerila maskare v ograjeni prostor, da je bila ustvarjena primerna preglednost. Kar težko se je bilo odločiti – katera maska je bolj domiselna in posrečena, pa so vendarle podelili vsaki od starostnih kategorij po tri nagrade.

N. P.

1. Igralska skupina dramske sekcije DPD Svobode Žiri, ki je v okviru meseca kulture uspešno postavila na oder komedijo v dveh dejanjih Sedma zapoved – kradi malo manj. Z leve sedijo: Boris Pečelin, Sebastijan Pagon, Barbara Burnik, Emil Filipič, Tanja Lazar, Marko Mrlak, Branko Pečelin, Vladimir Novak in Lucija Mlakar (9,5 cm)

Stojijo z leve: režiserka Metka Debeljak, lektorica Helena Žakelj, Tina Gruđen, Rok Klemencič, Cveta Žerjal, Barbara Oblak, Minka Božič, Roman Kogovšek, Ivica Novak, Robert Bogataj, mojster luči Evgen Podobnik in tonski tehnik Izidor Prosen.

Ob dokumentarnem filmu o začetku Alpine smo z veseljem obujali spomine

Govoril je Miha Naglič

Ekarerino Dafovsko in njenega trenerja je sprejel Janko Rejc. Reportažo bomo objavili v naslednji številki časopisa.

Sprevod najmlajših, med katerimi je bila konkurenca, katera je najlepša, najbolj domiselna – največja

Top lestvica kraja

Naš časnik spremlja tudi dogajanja v Žireh. Zato uvajamo novo rubriko, ki bo opozarjala na uspehe oz. neuspehe v kraju, pa tudi na najbolj popularne osebnosti.

Uspehe bomo imenovali cvetoče veje; neuspehe črne luknje, lestvico popularnosti pa zvezdni prah.

Lestvico bomo popravljali iz meseca v mesec, odvisno od dogajanj med letom, zlasti pa od vaših predlogov, pobud in pripomb. Med tistimi, ki se bodo oglasili s svojimi predlogi, bomo ob Novem letu izžrebali nagrajenca, ki bo dobil lepo NAGRADO. Oglasite se torej.

Za začetek vam predstavljamo lestvico po izboru uredniškega odbora:

CVETOČE VEJE

1. Razprava o prostorskem planu
2. Prizadevanje za ureditev "Plastuhove grape"
3. Obnavljanje regionalne in drugih cest
4. Obnova cerkva in spomenikov
5. Akcije za urejevanje okolja

ČRNE LUKNJE

1. Štalarjeva hiša
2. Družbeni dom Partizan
3. Referendum za spremembo krajevnega praznika in simbola Žirov
4. Pozabljeni prostori občine pri Matic
5. Velika zadolženost občine

ZVEZDNI PRAH

1. Franci Mlinar – 50 let Alpine
2. Bojan Starman – župan
3. Jože Peternelj – 70-letnik
4. Kajetan Novak – 50 let Pihalne godbe
5. Jure Kosmač – vice prvak sveta med mladinci v klasični kombinaciji ekipno

Za nove lestvice glasujete tako, da predlagate vrstni red s točkami: za 1. mesto – 5 točk, 2. – 4 točke, 3. – 3 točke, za 4. mesto 2 točki in 5. mesto – 1 točka.

Vaše predloge oziroma glasovanje pošljite na uredništvo časopisa, Strojarska ul. 2, 4226 Žiri ali posameznim članom uredniškega odbora Delo-življenje.

Uredništvo

Kolofon

"DELO-ŽIVLJENJE" je glasilo Alpine Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Erznožnik, Jožica Kacin, Slavko Kristan, Jana Peternelj, Ivo Pivk, Rada Žakelj, Neško Podobnik – glavni in odgovorni urednik. Fotografije: N. Podobnik. Naklada: 2.400 izvodov. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj